

SOKOLSKI GLASNIK

GLASILO SAVEZA SOKOLA KRALJEVINE JUGOSLAVIJE

Čuvajte Jugoslaviju!

Izlazi svakog petka • Godišnja pretplata 50 din. • Uredništvo i uprava Prestolonaslednikov trg 34 • Adresa za pošiljke: Poštanski fah 342 • Telefon uredništva 30-866 i 26-105, uprave 30-866 • Račun Poštanske štedionice br. 57-686 • Oglasi po ceniku •

Beograd, 2 juna 1939

God. X • Broj 22.

Jugoslovenstvo kao hrvatska parola

Nedavno je zagrebački »Hrvatski dnevnik« objavio članak, u kome se, između ostalog, kaže:

»Imade riječi, koje gube smisao i vrijednost kada se predugo i prečesto upotrebe. To su riječi, čiji sadržaj više ne osjećamo kada se s njima počinju služiti i protivnici. Takve riječi umjesto da budu zastava postaju strašila. Takva je riječ u posljednje vrijeme i sporazum. Smisao je sporazuma etičan. Tu riječ međutim sada upotrebljavaju oni koji nikada nisu mislili na poštovanje prava, pa su je stavili na svoju zastavu samo za to da bi je kompromitovali. Jugoslovenstvo je nekada bila hrvatska parola. Ravnopravnost je također bila hrvatska parola. Obje parole su prihvatili protivnici onoga za čim su išli Hrvati.«

Prihvaćamo potpuno gledište, da su i jugoslovenstvo i sporazum mnogi kompromitovali; ali zar su to jedine plemenite parole koje su bile zloupotrijebljene? Ili je naprotiv istina da, — ukoliko je neki pojam uzvišeniji, u toliko više ima opakih ljudi, koji njegovom svetinjom pokrivaju svoja zla dela, pa ga time skrnave? Zar ima nešto uzvišenije nego što je vjerski i domovinski osećaj, te princip istine i slobode, — pa koliko li je mnoštvo nepravda i strahota učinjeno u ime tih načela? Zar i sam »H. Dnevnik«, iz dana u dan ne piše kolike su se zloupotrebe činile u ime hrvatstva, a da mu ipak ni na um ne pada, da hrvatstvo oglasi za »reč, koja je izgubila i smisao i sadržinu?« Zar ne bi najbedniji bio onaj hrišćanin koji bi se, zbog klerikalizma, odricao vere; ili onaj Hrvat, koji bi se, zbog frankovštine, odricao hrvatstva; ili onaj Srbin koji bi se, zbog Vuka Brankovića ili Đorda Nastića, odricao srpstva? ... I zašto da se jedino za pojmove jugoslovenstva i sporazuma pravi iznimka?

Pre svega, nije nikako tačno da sve reči gube smisao i vrednost, kada se dugo i često upotrebljavaju; jer nema reči koje su se više upotrebljavale nego li su sloboda i pravica pa, i pored svih zloupotreba, nisu ni za trun izgubili od svoje vrednosti. A zar su se reči »Hrvat« i »hrvatstvo« ikad upotrebljavale u tolikoj meri, kao baš poslednjih godina, sa strane ljudi oko »H. Dnevnika«; pa jesu li zato izgubile za njih svoj smisao?

Ako je smisao jugoslovenstva i sporazuma zaista etičan, nema te zloupotrebe, niti tog čestog spominjanja, koji mogu da im taj smisao oduzmu. Ako je, kao što, Bogu hvala, i sam »H. Dnevnik« priznaje, »jugoslovenstvo bilo hrvatska parola« (a ne, kao što se to u poslednje vreme lažno tvrdilo, da su »jugoslovenstvo izmislili protivnici Hrvata!«), jednako kao i ravnopravnost, — jasno je da tu parolu Hrvati nisu istakli zato da sebi naškode, već zato što su u njoj videli korist i sreću za sebe i što su nalazili da ona ima etičku sadržinu. Pa ako se, punim pravom, i pored svih nasrtaja na nju, nišu i neće se nikada odreći parole ravnopravnosti, zašto da se odreknu parole jugoslovenstva? ... Bilo ih je, doduše, koji su tom jugoslovenstvu davali kriva tumačenja i štetne upotrebe; ali zar isto tako nije bilo najapsurdnijih interpretacija pojmova slobode, pravde i demokratije, kojima smo i danas svedoci? Pa ipak nam »H. Dnevnik« neće poreći, da su za sve ljude dobre volje i zdravog razuma ti pojmovi zadržali jedan jedini, nepromenjeni i večiti smisao.

Tako je i sa jugoslovenstvom, koje u svojoj suštini nije nikada bilo protivnik, već najveći prijatelj hrvatstva i srpstva i slovenaštva; koje ne može da bude hegemonističko i nasilno, jer je rođeno kao slobodarsko i demokratsko; i koje će, kao i sve velike istine, preživeti i one koji ga zloupotrebljavaju i one koji ga se, zbog toga, odriču, te će izneti punu pobjedu, na korist i sreću svih Jugoslovena.

Priznavši, dakle, da je jugoslovenstvo bilo nekada hrvatska parola, »H. Dnevnik« je u isti mah priznao, da će jugoslovenstvo biti ponovo hrvatska parola, jer se tako velika načela ne isisavaju iz prsta, bez najuže veze sa bitnošću narodnom; niti mogu da se, zbog prolaznih nepravdi, odbace po miloj volji. I »Obzor« je takođe pre nekoliko dana, u polemici sa rezolucijom Jugoslovenskog kluba u Beogradu, pisao:

»Zahtjevi Dr. Mačeka, kada bi bili ostvareni, nebi po sebi bili nikakva zapreka da se stvara jedinstvena jugoslovenska nacija, ako bi zato bilo onih drugih pretpostavki, koje su neophodno potrebne za stvaranje jedinstvenog naroda.«

Ako je zaista tako, mi Jugosloveni ne tražimo više! Čak i onda, kada bi zaključci sporazuma kušali da stvore zaista prepreku za stvaranje jedinstvenog naroda, mi smo ubedjeni da bi ih elementarna životna snaga jugoslovenstva (ne više nasiljem vlasti, već silom istine!) odstranila. A ako ti zahtjevi ne idu za time, kao što »Obzor« tvrdi, onda je pobjeda jugoslovenstva u toliko brža; jer smo za »one druge pretpostavke, koje su potrebne za stvaranje jedinstvenog naroda«, isto tako sigurni kao što smo sigurni za postojanje zraka i sunčanog svetla. Iz samih prošlih godišta »Obzorovih«, mogli bismo navesti stotine citata u dokaz tog postojanja.

Соколска манифестација у Крушевцу у оквиру Косовске епонеје

У Крушевцу, престолом граду честитог Кнеза Лазара, „као да је Бог казао и прорекао да се у њему кондензује, споји и освешта целокупна наша национална етика, народна мисао, народна религија, која је развијала нашу свест, нашу љубав, наше осећање“, соколи

Милоје Павловић, старешина жупе Крагујевац

жупе Крагујевац, уз братско учешће сокола из Нишке жупе, на своме VI слету, који је везан за јубиларну 550-годишњицу Косовске битке, великим манифестационим свечаностима прославили су, на историјски датум Троични дан, у спомену на догађаје и хероје Косовске битке.

Кнежевски Крушевац одакле су кренули пре 550 година Косовски соколи да на Косову равном бране Душаново царство, дочекао је да сада о Духовима кроз његове улице прођу поворке Југословенских Сокола, да у братском загрљају обнове Видовдански завет и да се поносно и захвално сете свете прошлости из епског времена честитог Кнеза Лазара. Овим великим соколским слетом, који је одржан под покровитељством Бана Моравске бановине г. Јанићија Красо-

јевића, Крушевац је почео прво да прославља пет и по векова од Косовске битке.

Соколска труба довела је у бели град Крушевац на историјски датум Троичин дан Соколе и Соколице Шумадије и Мораве, као и делегате из појединих жупа из читаве земље. Од суботе ујутру, гости и Соколи са стране почели су да пристижу за своју Духовску манифестацију. После срдачног и братског дочека свих група на железничкој станици пролазе кроз град уз звуке разних музика, срдачних поздрава мештана, смештене су у заједничким становима, по хотелима и приватним становима као гости гостољубивих Крушевљана. Град је окићен заставама и зеленилом, док су на више места подигнути славолуци и истакнуте слике Њ. В. Краља Петра II.

Како првог дана Духова слави Крушевац, то је ове године и ово славље изведено у оквиру слета. У црквама „Цара Лазара“ и „Св. Ђорђа“ одржана је служба, па је по традиционалном обичају послала литија из обе цркве градским улицама до споменика Косовских јунака. У овој поворци учествовали су и Соколи, који нису били заузети утакмицама сеоских чета, чланства, чланица и нараштаја, које су преко целог дана држале. У 11 сати, по завршетку литије, у сали Градског поглаварства више свештеника обавило је резање славског колача са братом Будом Павловићем претсед. поглаварства и г-ђом Ченком и г. Арсом Јовановићем, домаћином славе. О значају славе говорио је брат прота Радич Јосиф.

Првог дана слета увече на слетишту изведена је слетска сцена „Косовске слике“ у присутности 13.000 сокола и грађана. Чланови и чланице соколског друштва из Крушевца, као и ученице женске учитељске школе из Крушевца, уз суделовање питомаца коњаника Артиљеријске школе у Ђуприји, приказивали су у слици и речи читав тај догађај који се одиграо у Крушевцу на двору Кнеза Лазара пред полазак на Косово равно, као и наилазак Косовске девојке на Косово и смрт Мајке Југовића. Све се ово догађа на отвореном пољу и пред огромном кулом Кнеза Лазара, која је врло живописно и величанствено израђена. Текст за ове историјске слетске сцене спремио је старешина соколске жупе Крагујевац брат Милоје Павловић, директор Учитељске школе.

Други дан слета отпочео је раним јутром разним пробама свих врста учесника на поподневним разним вежбама. У 10 и по часова формирана је велика соколска поворка испред Соколане (која је покрај саме цркве и остатка од куле Кнеза Лазара), која је прошла улицама града до споменика Косовских јунака, око чијег сквера срстали су се соколи са 30 друштвених и четних застава и више музика. Ту је била и почасна трибина на којој су били: Бан г. Јанићије Красојевић, ђенерал Милисав Антонијевић, управник завода Обилићево, начелник среза расин-

ског г. Димитрије Протић, претседник град. поглаварства брат Будимир Павловић, народни посланик за Крушевац г. Крста Новаковић, апотекар, браћа: Др. Градојевић Михајло зам. старешине Савеза, Милоје Павловић, старешина жупе Крагујевац, Рада Димитријевић старешина жупе Ниш, Инж. Војислав Пајић, III зам. савезног начелника, Др. Тихомир Протић, члан управе Савеза, Стеван Николајевић, старешина друштва Крушевац, М. Митровић, члан управе жупе Београд, као и старешине војних и цивилних месних власти.

Код споменика Косовских јунака говорили су о значају овог слета везаног за годишњицу Косовске епонеје, о смерницама соколства и обавезама његовог чланства браћа: Стеван Николајевић, старешина сокол. друштва Крушевац и претседник слетског одбора, Миливоје Павловић, старешина жупе Крагујевац и Др. Михајло Градојевић, зам. старешине Савеза.

По подне, у 4 часа, отворио је слет врло лепим говором покровитељ бан г. Јанићије Красојевић. И овом приликом клицало се је Њ. В. Краљу Петру II, војски и Соколству. По том су уз пригодне говоре браћа: Миливоје Павловић и Др. Тихомир Протић предали дарове победничким одељењима на овогodiшњим жупским утакмицама. У свим жупским такмичењима, прелазни дар брата Вељка Лемарића — жупску заставу по други пут је добио нараштај сокол. друштва Чачак. Сребрни пехар — прелазни дар брата Др. Тихомира Протића, за кога се је први пут такмичило, добила је врста чланова соколског друштва Матица — Крагујевац. После овога изведене су вежбе на којима су учествовале све категорије Сокола, као и ученици учитељске школе у Крагујевцу, ученице и ученици реалне гимназије у Крушевцу и војници V противавијонског дивизиона из Краљева, барутански батаљон Завода Обилићево и питомци Војнозатлијске школе Завода Обилићево. Све су вежбе лепо и складно изведене и срдачним аплаузом од десет хиљада гледалаца поздрављени су извођачи. Али срце гледалаца освојили су својим беспрекорним радом питомци Војнозатлијске школе Завода Обилићево и ученице женске учитељске школе.

У вече приређене су соколске академије у Соколском и Трговачком дому, са добро спременим програмом.

На овим соколским приредбама узело је учешћа преко осам хиљада сокола из разних друштава и соколских чета жупа Крагујевац и Ниш и целокупно грађанство Крушевца. Слету је упутио поздравни телеграм Кр. намесник, г. Раденко Станковић, као и жупе Сплит, Цетиње и т. д.

На своме величанственом Троичином слету соколи Шумадије и Мораве показали су сву лепоту и узвишеност службе Краљу, Народу и Отаџбини. Они су од срца уложили много напора да испуне своју соколску дужност и испунили су је сјајно приказавши безпирмеран слет соколских снага широког народног појаса, које претстављају једну мису и једну мишицу.

Пехар, дар бр. Др. Тих. Протића

Na Duhove je održan u Osijeku veliki Sokolski slet

Sokolska župa Osijek uz učestvo-
vanje okolnih sokolskih župa, prire-
dila je 27, 28 i 29. maja, svoj XI so-
kolski slet.

U subotu, 27. maja, počeli su da
pristižu prvi gosti, među prvima de-
legati iz Beograda, iz Saveza. U 15
časova održana je pod predsjedništvom
župskog načelnika, ing. Kvapila, sed-
nica sudija, u prisustvu delegata Save-
za sokola, brata Vojinovića. U 16 ča-
sova počelo je takmičenje članova u
srednjem razredu, koje je sadržavalo
4 glavne sprave, proste vežbe, stroj-
ne vežbe, gađanje iz vazdušne puške,
ispit iz poznavanja Sokolstva, trča-
nje prepone 110 metara, bacanje di-
ska i skok u visinu. Kao pobednik
je proglašeno društvo Osijek-Matica,
a kao pojedinac brat Rusić iz Osijeka.
Na večer je održana zajednička ve-
čera sudija, takmičara, delegata so-
kolskih župa i sletskog odbora.

U nedelju počele su u 6 časova u-
jutro utakmice članova društava, četa,
muškog i ženskog naraštaja i čla-
nica, koje su, obzirom na razmer i
broj takmičara bile jedne od naših
najboljih utakmica u poslednje vre-
me. Takmičilo se je ukupno preko
400 takmičara. Utakmicama članova
i četa rukovodio je župski načelnik,
brat Kvapil, utakmicama naraštaja
zamenici žup. načelnika braća Bog-
ner i Safarž, a utakmicama ženskih
kategorija načelnica župe, sestra Ko-
valska. U ime Saveza takmičare je
pozdravio brat M. Vojinović. Utak-
mice su uspele u svakom pogledu,
a takmičile su se ukupno 22 vrste.

Na večer je održana sokolska ve-
selica na sletištu, protkana srdačnoš-
ću, pesmom i mladenačkim raspolo-
ženjem.

Pred rasprodatom kućom održana
je u Narodnom pozorištu veoma u-
spela **telovežbena akademija**, uz
pratnju orkestra vojne muzike. Deca
sokolskog društva Osijek-Matica iz-
vela su dobro »Devetku« od Roksan-
dića; deca sokolskog društva Borovo
izvela su dobro »Raznolikosti« od
Štrunca. (Ova tačka je mogla biti
malo brža); — ženski naraštaj iz
Borova izveo je uspešno moravsku
narodnu igru »Tancuj, tancuj« od
Benje; — članovi i naraštajke iz Sl.
Broda izveli su »Parternu gimnasti-
ku« od Dekval-Dvoržaka. (Zadivili su
smeli i akrobatski sastavi izvedeni od
dvojice članova); — naraštajke iz
Donjeg Grada izvele su tačku Holeč-
kove-Matijeve »Mladost, radost«.
Proste vežbe međunarodnih takmi-

čara savezne vrste (Strgar, Bela,
Mihočinić, Momčilović i Budja) za-
divile su publiku, koja je takmičare
nagradila spontanom aplauzom. Isto
tako veoma mnogo uspeha imala je
tačka »vežbe na razboju« iste vrste.
Najveći uspeh pokazao je svakako
Bela iz Beograda. Naraštajke Ruskog
otseka sok. društva Osijek-Matica
izvele su ruske narodne igre, a čla-
novi i članice iz Sl. Broda prikazali
su tačku »Turski marš« od Betove-
na, u preradi Dekvala. Naraštajke
Osijeka-Matice izvele su veoma do-
bro »Valcer« od Strausa-Sile, a nara-
štajke Osijek-Matica smeje vežbe na
dvovisinskom razboju. Kao poslednja
bila je »Češka beseda«, koju su iz-
veli članovi i članice Osijeka-Matice.
Akademija je uspele u svakom pogle-
du, a program se odvijao gotovo bez
greške.

U ponedeljak ujutro su nastavljene
probe svih kategorija, koje su bile
prošli dan ometane kišom. Probe su
završene oko 11 časova, kada je kre-
nula velika i svečana povorka kroz
ulice Osijeka, praćena mnogim sokol-
skim muzikama, kao i muzikom tvor-
nice »Bata« iz Borova. U povorci su,
pored svih kategorija, učestvovali i
biciklisti; i to članovi, članice, muški
naraštaj, ženski naraštaj, muška i
ženska deca. Učestvovala je i sokol-
ska konjica, te osek Ruskog sokola.
Povorku su pozdravili starešina so-
kolske župe, brat Krulj; u ime Saveza
sokola brat Vojinović, u ime župe
Beograd, brat Duško Živković; u
ime župe Novi Sad, brat Jovanović;
u ime župe Zagreb brat Hajmer; u
ime župe Bjelovar, brat Tatalović, a
u ime župe Tuzla, brat Kunasić. Zbor
je otvoren podizanjem državne za-
stave i podizanjem zastava svih slo-
venskih naroda uz sviranje »Hej Slo-
veni«.

Posle podne održana je na sletištu
javna vežba, koja je bila veoma do-
bro posećena. Vežbi su prisustvovali
i komandant divizije djen. Đukić,
predsednik opštine, načelnik Saveza
SKJ iz Beograda, br. Pihler. Muška i
ženska deca su izvela proste vežbe
vrlo lepo, a zatim su nastupile sve
kategorije na spravama. Njihove vež-
be bile su toplo pozdravljene od stra-
ne publike, naročito vežbe članova
na razboju, članica na dvovisinskom
razboju, naraštajaca na krugovima
i preskocima i naraštajki na gredi.
Veliku pažnju izazvali su biciklisti-
sokoli. Posle njih su nastupile nara-
štajke i naraštajci u prostim vežba-

Osvećenje Sokolskog doma u Indiji

Indijsko Sokolsko društvo imalo je
na prvi dan Duhova značajnu pro-
slavu: osvetilo je svoj novi dom »Kra-
lja Aleksandra I Ujedinitelja«, i odr-
žao je okružni slet sokolskih društva:
Zemun I, Batajina, Stari Banovci,
Stara Pazova, Ruma i Indija, sa
četama: Putinci, Golubinci, Krčedin,
Novi Karlovci i Slankamen.

Već u rano jutro oživele su indijske
ulice od sokolskih poklika, jer su
srčani takmičari hitali na igralište
»Karadorde«, gde su već u 5 časova
počela takmičenja muškog naraštaja
i članova. Kuće okićene zastavama,
slavoluci postavljeni, znaci da se oče-
kuju visoki gosti.

Posle svečane povorke kroz mesto,
priredjen je doček visokih gostiju.
Pivo stiže izaslanik Nj. V. Kralja,
major g. Miloje Dinić, u pratnji so-
kolske delegacije i konjice; zatim ban
Dunavske banovine g. dr. Jova Ra-
divojević, sa gospodom u pratnji g.
narodnog poslanika Aleksandra Mi-
lića, koji je ujedno i delegat Mi-
nistra prosvete g. Stevana Čirića, i
sreskog načelnika Boška Dekanskog.
Zatim načelnik banske uprave soc-
zdrav. oteka g. dr. Vladan Jojkić,
pa Preosvećeni g. Episkop Vikentije
Prodanov. Na ulazu u dom sve visoke

goste je dočekao i pozdravio brat
društveni prosvetar.

U 12 časova prostrana sala novog
doma prepuna je sokola i delegata
raznih ustanova iz mesta i sa strane.
Izaslanika Nj. V. Kralja prate burni
poklici, upućeni Kralju Petru II. U
tom času počinje osvećenje doma,
koje vrši g. episkop uz asistenciju
četiri sveštenika. Na jektenija odgo-
vara Srp. crk. pevač. društvo iz In-
dije. Posle osvećenja je g. episkop
održao lep govor. Starešina, br. Dor-
de Vojnović, pozdravlja Nj. V. Kra-
lja Petra II, zatim sve odlične goste,
pa u podužem govoru iznosi istoriju
i značaj gradnje sokolskog doma.
Naglašava da je dom posvećen svet-
loj uspomeni Blaženopočivšeg Vite-
skog Kralja Aleksandra Ujedinitelja,
a kao dar Nj. Vel. Kralju Petru II u
S. P. p. — G. Milić, narodni poslanik,
govori o svetlim sokolskim žrtvama
u prošlom svetskom ratu. Rodoljubi-
vi govor delegata Saveza i Župe br.
Adolfa Stefana izaziva buru odušev-
ljenja. Delegat bratskog sokolskog
društva Sremski Karlovci, matice svih
društava bivše fruskojorske Župe,
br. dr. Stevan Simeonović Čokić, e-
vocira uspomene iz onoga doba ka-
da je pre 34 godine u društvu sa br.
dr. Lazom Popovićem došao u Indiju
da osnuje prvo sokolsko društvo
»Srpski Soko«. Dečiji hor otpеваo je
»Pesmu sokolskih legija« a Učiteljs-
ko pevačko društvo »Čuvajte Jugo-
slaviju« od Pašćana.

Na banketu priredjenom u počast
visokih gostiju palo je više lepih
zdravica. U 16 časova održan je vrlo
uspeo i dobro posećen javni nastup.
Uveče održana je u domu narodna,
sokolska zabava.

P. L.

ma. Veliku pažnju privukli su svo-
jim vežbama na vratili i razboju vr-
hunski vežbači iz Beograda sa bra-
tom Momčilovićem iz Osijeka. Vojni-
ci 2 pion. puka izveli su skladno vež-
be sa veslima. Interesantna su bila
takmičenja štafet. okružja, gde je
publika živo učestvovala.

Ceo slet župe Osijek uspeo je u
svakom pogledu i dokazao da je vode
pravi i spremni sokoli. I. Sedlaček

Publika na javnoj vežbi Sokolskog društva Split.

Javna vežba Društva Split

Sokolsko društvo Split priredilo je
18. maja svoju redovnu javnu vežbu,
koja je uspele preko svakog oče-
kivanja u moralnom kao i materijal-
nom pogledu. Ako uočimo današnja
vremena, kada se poneki boje ispo-
vedati svoje jugoslovenstvo, onda nam
mora poseta ove javne vežbe uliti
u duše nov polet, jer još nikada nije
bilo toliko gledalaca na priredbi ta-
kove vrste u Splitu, kao što je bilo
ovoga puta. Preko četiri hiljade du-
ša pratilo je pažljivo celi raznolik
program vežbi i spontano odobrava-
lo svakoj tački.

Povorka od 550 braće i sestara svih
kategorija pod vođstvom sokolske
glazbe svrstala se na vežbalištu, te
odala »Pozdrav zastavi«. Kao druga
tačka bile su **Proste vežbe članova
za 1939.** Nastupilo je svega 50 čla-
nova. Izvedba dobra, skladnost pone-
što nesigurna u početku, kasnije do-
bra. Prikaz raznih igara i lake atle-
tike (285 kategorija) odgovarao je
dobi pojedinih kategorija. Videli smo
odlične skokove s motkom, šaljive
igre djece, igre trčanjem itd. Izved-
ba skladna i zabavna. Teske i duge
vežbe članica izvedene su odlično.

Prikaz borbe izvidnica, koji je iz-
veo muški naraštaj naročito je za-
pohvalu. Sa kakvim borbenim duhom
nastupili su naraštajci, to je za di-
vljenje. Prikaz nastupanja jedne iz-
vidnice prema neprijateljskim rovo-
vima bio je vrlo dobro i taktički iz-
veden. Isto tako bila je i odbrana
dobra. Ovakva izvedba odgaja naš
naraštaj u pravom borbenom duhu.
Nastup ženskog naraštaja bio je
jedna od najboljih tačaka programa.

Sledilo je vežbanje svih katego-
rija na spravama. Ovim vežbama tre-
balo bi posvetiti veću pažnju, jer
one postaju interesantne za gleda-
oca onda, kada su elegantno i sigurno
izvedene. Izim pojedinaca na vra-
tilu i krugovima, toga je manjkalo.

Skupne vežbe muške i ženske dece
(190 na broju) bile su lepe i skladne.
Štafetno trčanje 4 × 100, između
članova i naraštaja, te članica i na-
raštajki, svršilo se pobedom muškog
i ženskog naraštaja. Tako treba da
bude. Mladost i polet pobeđuju.

Za uspeh ove vežbe treba čestitati
vođama pojedinih kategorija, na nji-
hovom požrtvovnom radu i ljubavi.

Bez buke i vike, bez velikih parola,
ali svojim ustrajnim radom, Sokol-
sko Društvo u Splitu vrši svoju
sokolsku dužnost na sveopšte zado-
voljstvo.

Fran Lhotsky, nač. župe

Optužnica i presuda Stevanu Žakuli, u banjalučkom procesu

Povodom smrti našeg nepre-
žaljenog brata i jednog od naj-
zaslužnijih pionira jugosloven-
skog sokolstva, **Stevana Žakule**,
objavljujemo deo optužnice au-
strougarskog državnog tužništva
u Banjoj Luci, od 19. avgusta
1915, kojim se optuživalo 156 i-
staknutih Srba iz Bosne i Herce-
govine; — i to onaj deo, koji se
odnosi na brata Žakulu. Istovre-
meno objavljujemo i deo presude
banjalučkog procesa koji se od-
nosi na brata Žakulu, da se vidi
kako su neprijateljske, austro-
mađarske vlasti, gledale na Ža-
kulin rad i od kolikog je znače-
nja taj rad bio za našu nacional-
nu stvar u Bosni i Hercegovini.
Deo optužnice koji se odnosi
na brata Žakulu, glasi:

Kako okrivljeni Žakula kaže, još
dok bijaše dak, probudila se u nje-
mu pjesnička žica i da je propjevao,
a svoje pjesničke produkte da je
potpisivao sa pseudonimom Smi-
ljenić.

Istodobno osjetio je veliku želju
za gimnastikom, pa čim se je u Mo-
staru 1903 godine ustrojilo gimna-
stičko društvo Obilić, stupio je u nj
i bio izabran za vođu. Kad se je go-
dine 1906 počelo raditi o srpskom
Sokolstvu, našao je taj pokret odlu-
čnog, požrtvovnog i vrlo marljivog,

pobornika u Stevanu Žakuli. Kad je
godine 1906 Stevan Žakula premje-
šten iz Mostara na gimnaziju u Tu-
zlu, osnovan je u Tuzli »Srpski So-
kola«, a okrivljenik je bio njegov vo-
đa. U Tuzli je intimno prijateljstvo
gojilo sa Drom Ristom Jeremićem i
poznatim Miškom Jovanovićem, ko-
ji je radi veleizdaje osuđen i obje-
šen, i od tog doba počinje intenziv-
ni rad Žakule oko razvitka srpskog
Sokolstva. U to doba počeo je pisa-
ti stručne članke o Sokolstvu, a u
prvom redu o »Komandi u srpskom
Sokolstvu« i zastupao ideju, da svim
srpskim sokolima bude komanda za-
jednička, jer je svaka srpska sokol-
ska župa imala drugu komandu, a
Sokoli u kraljevini Srbiji uveli su od-
mah u svoje sokolstvo komandu srp-
ske vojske. Sa svojim intenzivnim
radom oko srpskog sokolstva stekao
je takovih zasluga i takav glas me-
đu srpskim Sokolima, da je, uz Dra
V. Besarovića, izabran u glavni
stručni odbor ujedinjenog srpskog
Sokolstva u Beogradu, na što ćemo
se kasnije još osvrnuti.

Okrivljenik je bio, kako smo vi-
djeli, vođa tuzlanskog Sokola u kom
je Miško Jovanović bio starješina.
Za Miška Jovanovića kaže da nije im-
ao velike inteligencije i izobrazbe,
ali da je imao velike volje za rad, te
da je srpsko Sokolstvo moralno i

materijalno podupirao i prinijeo
mnogo, da su u okružju tuzlanskom
onoliki sokoli ustrojeni.

Nadalje kaže, da je Miško Jovano-
vić: slutio duševnu nadmoć okrivlje-
nikovu, i da je s toga gutao svaku
njegovu riječ o Sokolstvu, a okriv-
ljenik je nastojao, da Miško Jovano-
vić bude izabran nadzornikom okru-
ga tuzlanskog, što se je i dogodilo.

Miško Jovanović veli u svome za-
pisniku od 11. avgusta 1914 u kazne-
noj stvari protiv Gavre Principa i
dr.: »Ja sam bio, dok nije došao Ža-
kula u Tuzlu, lola i nisam se ničim
bavio, a on me je uzeo u svoje ruke
i dotjerao me je, uveo me je u So-
kol i napravio me je drugim čovje-
kom. Time je on mene oslobodio od
duševne tame i zla, a tako sam ja i
druge oslobađao, privodeći ih Sokol-
u.« Kad se uvaži ovaj duševni preo-
kret, što ga je okrivljenik u ovog
čovjeka proizveo, te tužna uloga što
ju je Miško Jovanović igrao u po-
znom atentatu od 28. juna 1914 i u
srpskom pokretu uopće, najbolji je
dokaz, kakovim je posledicama uro-
dio kulturni rad okrivljenikov na
tog poluinteligentnog čovjeka. Si-
gurno je, da Miško Jovanović nije
bio jedina žrtva ovakvog kulturno-
sokolskog rada u narodu.

Okrivljenik, kako sam priznaje,
bio je u svemu četiri puta u Srbiji,
od 1911 do 1914 godine, i to tri puta
na tehničkoj sjednici Srpskog Sokol-
stva u Beogradu, a jedan put u Ba-
nji Koviljači, prigodom sokolskog sleta.

Osim toga je 1912 godine, o Du-
hovima, učinio s dacima tuzlanske
gimnazije izlet u Srbiju, kojom su
zgodom daci ljubili srpsku zemlju,
kupili kamenje, da ga ponese sobom
za uspomenu, pjevali iredentističke
pjesme i pucali na Bosansku stranu,
kao znak predstojeće borbe Srbije
protiv Austro-ugarske monarhije,
kako je to ustanovljeno u kaznenoj
stvari protiv tuzlanskih daka, Todo-
ra Ilića i dr.

Okrivljenik je, kao i njegov kole-
ga Veljko Vujasinović, prijateljski
korespondirao sa srpskim dacima,
koji su se valjda isticali kao budući
borci za nacionalnu misao, pa je na-
dena kod okrivljenika karta i foto-
grafija daka Božidara Tomića, koji
je pod optužbom radi zločina ve-
leizdajstva u kaznenoj stvari protiv
Todora Ilića, a s kojim se srećemo
i u ovoj kaznenoj stvari. Po svoj
prilici je i na tog daka uplivaio,
kao i na Miška Jovanovića, jer se je
kod Božidara Tomića pronašla karta,
u kojoj okrivljenik, koji je rodom iz
Like a odgojen u Bosni piše tom
svom daku ekavštinom, premda su
oboje i ijevakci. Jasno je, da toga
nije učinio bez razloga, a sam slučaj
baca čudno svjetlo na okrivljenika
kao nastavnika.

Osim toga se je okrivljenik dopi-
sivao i sa Veljkom Čubrilovićem, ko-
ji je takođe osuđen zbog veleizdaje
i obješen.

Svjedok Alija Mutišević, koji je
na raspravu pozvan, svjedoči da je

Zakula srpstvu odane muslimane za-
jedno sa Srbima vodio na ekskurzije
i da im je pokazivao kako se prave
ustanci, kako će se braniti i kako će
se fortice osvajati. To da je svjedo-
ku pripovjedao Salih Spahalić.

Kod okrivljenika nadena je, izme-
du ostalih, i jedna karta koju je Dr.
Besarović poslao osuđeniku 1913
god. sa srpskog sokolskog sleta, na
kojoj se nalazi slika srpskog sokola
sa mačem u ruci, gdje navaljuje na
znajca, koji drži uhvaćena čovjeka,
još živa ali u grčevitim trzajevima.
Taj uhvaćeni čovjek predstavlja
simbolički još neoslobodjenog Srbina,
zmaj predstavlja Austriju, u čijem
se ropstvu nalazi Srbini, a srpski So-
kol s mačem u ruci, treba da oslobodi
Srbina iz austrijskog ropstva.

Ta slika pokazuje s jedne strane,
političku tendenciju i svrhu sokolske
misli, a s druge strane političke na-
zre dra V. Besarovića, koji je tu
kartu poslao, i St. Žakule koji ju
je primio.

Kod okrivljenika nadeno je mno-
go karta, neke od Miška Jovanovi-
ća, a u jednoj iz 1913 godine kaže:
»dok se tamo malo razgali!« Okriv-
ljenik tvrdi, da sam ne zna, što je
pod tim Miško Jovanović mislio.

Pronašla se i karta uhode i pret-
stojnika srpskog sokola u Nevesinju,
Veljka Simovića, koji je pobjegao iz-
za atentata u Crnu Goru, a pod i-
stragom je radi zločina veleizdaj-
stva.

(Svršice se)

Rezolucija Jugoslovena u Americi

Naši listovi u Americi objavljuju rezoluciju koja je bila usvojena na velikoj narodnoj skupštini Hrvata, Srba i Slovenaca, održanoj 7. maja u Pittsburghu, a koju su bile sazvale »Hrvatska bratska zajednica«, »Srpski narodni savez« i »Slovenska katolička jednota«. U rezoluciji se kaže da »Srbi, Hrvati i Slovenci, kao tri grane velikog slovenskog stabla, naročito kao Južni Slovenci, najbliža i najrodnija braća po krvi i jeziku, izjavljuju, da će stajati jedan uz drugog u dobru i zlu i braniti svoju zajedničku domovinu, njenu slobodu, narodnu ravnopravnost, ujedinjenje i nezavisnost«. U rezoluciji se zatim apeluje na braću u domovini i na državne činioce, da sve učine da dođe do bratskog sporazuma i jednakopravnosti, te da sarađuju sa svim miroljubivim i demokratskim zemljama itd. Rezolucija »pozdravlja plemenita nastojanja prezidenta Ruzvelta za očuvanje mira u svetu« i završava:

»Da živi narodno jedinstvo i bratska ljubav i sloga Hrvata, Srba i Slovenaca! Da živi naša zajednička lepa i slavna domovina i njezin junački hrabri narod! Da živi naša nova domovina, velika i demokratska Amerika!«

Sa skupštine su upućeni i pozdravni telegrami, predsedniku vlade g. Dragiši Cvetkoviću i predsedniku HSS g. V. Mačeku, u kojima se mole da učine sve što je moguće da dođe do konačnog i stalnog sporazuma u Jugoslaviji, zato što iseljenici veruju, da je jedini spas naše zajedničke domovine u bratskom i pravdom sporazumu naša tri plemena.

Frankovački elementi u inozemstvu nastavljaju i dalje svojim razornim radom protiv Jugoslavije, u službi svih onih koji žele da naša država bude slaba i naš narod nesložen, zbog svojih ciljeva. Ali hrvatski iseljenici, zajedno sa Srbima i Slovencima, istupaju oštro protiv izdajnika, uviđajući sve jasnije, da nema ni Hrvatima dobra bez nezavisne Jugoslavije.

Tako n. pr. »Jugoslavenski Glasnik«, koji izlazi u Čikagu, objavljuje opširan prikaz jedne skupštine, koju su nedavno sazvati u toj varoši frankovci, Dr. Branimir Jelić i svećenik Čuturić, a koja je završila potpunim porazom za frankovce, koji se nazivaju hrvatski domobranci. Kada je Dr. Jelić počeo da govori, velika većina dvorane je ustala i prekinula ga, sa poklicima: »dole Jelić, dole domobranci, dole fašisti, živeo Dr. Maček, živeo Jugoslavija, dole izdajica Pavelić itd.« — »Jugoslavenski Glasnik« javlja, da je nakon toga uzeto reč predstavnik HSS, Cvetić, koji je rekao da Hrvati moraju biti protiv domobranaca i frankovaca, te da, zajedno sa Srbima i Slovencima moraju raditi protiv vanjskog i unutrašnjeg neprijatelja. Skupština je zatim izglasala rezoluciju, kojom pozdravlja borbu za rešenje hrvatskog pitanja u okviru Jugoslovenske države. Rezolucija završava sa poklicom: »Živelo jedinstvo jugoslovenskog naroda, živeo Dr. Maček!«

Значајна активност жупе Ужице

Соколска жупа Ужице, ма да се о њеном раду мало зна захваљујући претераној скромности њених радника, ове године је показала пуно лепих резултата на свим пољима соколске и националне делатности. Нарочито у последње време које изискује и прибирање свих националних снага и удвостручавање напора.

Соколска Жупа Ужице већ давно око себе окупља сва национална и хумана друштва на својој територији трудећи се да у њихов рад унесе потребно јединство и једнодушност. Од коликог је значаја то настојање њено, најбоље се види из акције Народно-одбранбеног отсека Жупе, који већ дуже времена, правилно схвативши своје задатке, чини све оно што је у оваквим приликама неопходно.

Тако је Жупа 1. маја са претставницима свих хуманих и националних друштава одржала седницу Н. О. отсека, на којој је после живе и плодне дискусије дошло до закључка за чије је остварење осигурана сарадња свих националних елемената.

Пре свега решено је да Соколски народни универзитет одмах настави свој рад. Предавања у овом првом циклусу имаће за циљ да упознају народ са данашњом ситуацијом у свету у вези са стварним положајем наше земље, те да се на тај начин очува и појача одбранбени дух; да се народ упозна са свима страхотама данашње ратне технике, те да се припреми и за ефикасну одбрану. Ова предавања ће се држати и по свим варошицама и селима у жичкога краја.

Прво предавање је одржано 8. маја. Брат Страхинија Гогић говорио је о нашим дужностима у данашњици. На истом састанку изабран је одбор који ће се старати о избору и распореду следећих предавања.

Најзад одлучено је да се покрене недељни лист који ће имати за задатак да потпомогне и популаризује ову одбранбену националну акцију.

Мора се нарочито истаћи једна важна чињеница. Претставници војске узели су активниог учешћа у овом раду од кога се очекује с правом видан успех.

На крају ваља напоменути и то да је још и пре почетка ове заједничке акције Жупа почела свој рад преко брата Страхиније Гогића, који у интенцијама Народно-одбранбеног отсека већ дуже времена ради у народу.

Smrt Vjekoslava Štrekelja

U drugoj polovini aprila preminuo je u 82 godini života, vrlo zaslužni nacionalni i sokolski radnik, Vjekoslav Štrekelj, poljoprivredni nadzorik u miru.

Pokojni Štrekelj je rođen u Sloveniji, gde se od najranije mladosti isticao u nacionalnom radu, pa je neko doba bio i poslanik u bečkom parlamentu.

Stupio je rano u Sokolstvo, u kome se isticao borbom i radom, pa je za kaznu bio premešten iz Slovenije u Dalmaciju, ali i tu je nastavio svoj sokolski i rodoljubivi rad. Za vreme italijanske okupacije bio je uzet kao taoc i ostao je čitavog života nepokolebljiv Jugosloven. I poslednja želja mu je bila, da bude sahranjen u sokolskoj odori.

Pored toga je pokojni Štrekelj, kao odličan vinogradarski stručnjak, učinio neprocenjive koristi našem narodu u primorskim krajevima, pomažući mu u podizanju i spasavanju vinograda. Brat Štrekelj umro je u Beogradu na moru i bio sahranjen, uz veliko saučešće sokolstva i ostalog naroda.

»Sokolski Glasnik« žali što vest o smrti ovako uglednog sokolskog radnika donosi čitav mesec dana docnije, ali je dopis o tome primio istom pre nekoliko dana.

Окружни слет у Пожаревцу

Соколско друштво у Пожаревцу, у жељи да и путем јавних приредби допринесе у колико је више могуће соколским идеалима, одржаће 10 и 11 јуна ове године III Окружни слет у Пожаревцу.

За овај слет Управа соколског друштва у Пожаревцу, на челу са агилним старешином Љубомиром Стојадиновићем, од дуже времена припрема обилни програм, који ће се у слетске дане извести.

На слету у Пожаревцу обавезна су да учествују ова соколска друштва: Смедерево, Вел. Градиште, Петровац, Ковин, Гроцка и Пожаревац и то сва ова друштва са свима својим четама. Већ су се изјасниле о учешћу ове чете: Пругово, Лучица, Кравањ До, Трњане, Дубрава, Миловешац и Сараорци. Позвата су и братска друштва Београд I, II и III.

У главном програм за слетске дане је овај:

Субота 10 јуна: лакоатлетско такмичење;

Недеља 11 јуна: пре подне пробне вежбе; соколска поворка кроз град; по подне јавни наступ вежбаца свих категорија, мушких и женских; увече соколско вече у сали Соколског Дома. Слетске вежбе одржаће се на тркалишту „Кнез Михајло“ у Пожаревцу.

Већ сада постоји велико интересовање код грађанства из Пожаревца и околине за овај велики слет, па се може надати да ће бити обилно посечен.

Љ. Ђ. С.

друго би се pobrinula naša tamošnja kolonija.

Ona braća koja bi na to reflektirala, umoljavaju se da se obrate na Savez Sokola K. J. u Beogradu.

Čitajući novine...

Prema statistici, koja je objavljena na izložbi katoličke štampe u Zagrebu, u Jugoslaviji izlazi 546 hrvatskih, 172 slovenačkih i 391 srpski list. Zatim izlazi 40 nemačkih, 26 mađarskih i 11 ostalih listova; što znači zajedno 1096 listova, u čitavoj Jugoslaviji.

Kako je učinjena ova podela na hrvatske i srpske listove, ne znamo; jer je poznato da ima čitav niz listova kod nas koji izlaze ćirilicom i latinicom, ili koji su jednako srpski kao i hrvatski, itd. Tako bi nas na pr. zanimalo znati, u koje je listove strpan »Sokolski Glasnik«, koji je isto toliko hrvatski kao i srpski i slovenački, dakle jugoslovenski list? Pošto nismo klerikalci, sigurno je da smo ubrojili među »srpske listove«, ali to nas svejedno ne smeta, da među Hrvatima imamo više čitalaca i pretplatnika, nego li glavni klerikalni dnevnik u Zagrebu...

Zanimljiva je i ostala statistika te izložbe, koja veli da u Jugoslaviji ima 136 katoličkih listova, 818 »indiferentnih«, 104 liberalno-protukatolička i 38 marksističkih.

Mi na pr. ne znamo ni za jedan protukatolički list u Jugoslaviji, ali ih znamo vrlo mnogo koji su protuklerikalni, protudemokratski i protivjugoslovenski, jer oni to ni najmanje ne kriju. I svi se nalaze na klerikalnoj strani.

Čitam u nekim zagrebačkim novinama izveštaj o otvaranju jugoslovenskog paviljona na izložbi u Njujorku i u njemu sve moguće pojedinosti o pevanju molitve, o pismu Nikole Tesle, o govoru poslanika g. Fotića itd. Sve, samo ne govor g. Lagvardie, koji nije ma ko, već predsednik najveće varoši na svetu, čuven u čitavoj međunarodnoj javnosti, kandidat za predsednika republike itd., a koji za nas ima i poseban interes, stoga što je, kao mlad diplomata, bio vicekonzul na Rijeci pa je propustovao Jugoslaviju i prilično naučio naš jezik.

A g. Lagvardia, je u svom govoru nazvao Jugoslovene »narodom jedne krvi, koji je morao čekati teške dane do ujedinjenja«, — i završio je:

»Jugoslovenski narod je dobar, plemenit i miroljubiv. Neka velike nacije ostave Balkan na miru, pa će na njemu zavladati trajan mir. Moja poruka Jugoslovenima, Srbima, Hrvatima i Slovencima, je ova: Volite se među sobom kao braća, pa će vas ceo svet voleti.«

I sada se pitam: Da nisu te novine govor jedne tako uvažene ličnosti, ispustile zato što su im se njegove reči činile beznačajne i konvencionalne, ili naprotiv zato, što su im se učinile i suviše značajne za njihove hrvatske čitatelje?

ZA BR. STEVANOM ŽAKULOM

Sem telegrama i pisama, navedenih u prošlom broju našega lista, primio je Savez Sokola K. J., kao i porodica pokojnikova, još veliki boj izjava saučešća, povodom smrti brata Stevana Žakule. Broj tih izjava je tako velik, da ih ne možemo posebno nabrajati, a Savez Sokola K. J. zahvaljuje ovim putem svima svojim pripadnicima, kao i ostalim ustanovama i ličnostima, na izrazima saučešća prilikom smrti jednog od najuglednijih predstavnika i pionira jugoslovenskog Sokolstva.

JAVNA VEŽBA U ZEMUNU

Sokolsko društvo Zemun I, uz bratsko sudelovanje okolnih društava, priređuje 4. juna, u krugu konjičke škole u Zemunu, sokolsku javnu vežbu, na čijem programu se nalaze proste vežbe, vežbe na spravama, vežbe sa puškama, vežbe biciklističke sekcije i vežbe sokolske konjice (bičbal, preskakanje prepona itd.). U vežbama učestvuju sve kategorije, a početak je u 4 sata posle podne. Posle vežbe narodno veselje saigrankom.

Zasluzno odlikovanje dobrih strelaca

Na osnovu Pravilnika za dodeljivanje medalje »Dobrom strelcu« članovima streljačkih otseka sokolskih jedinica (Knjiga »Potrebna znanja za

sokolske streljačke otseke« strana 230—236), donosimo imena odlikovanih medaljom »Dobrom strelcu« kod sledećih br. jedinica:

SOKOLSKA ŽUPA ZAGREB

Sokolsko društvo Zagreb III: brat Jovanović S. Borivoj privatni činovnik.

Sokolska četa Crkveni Bok: brat Đuričić Mihajlo, brat Đuričić Stevo i brat Vukmir Stojan, zemljoradnici iz Crkvenog Boka, srez Kostajnica.

SOKOLSKA ŽUPA CELJE

Sokolsko društvo Celje I: brat Mahnić Josip, brat Katić Ivan i brat Kolar Rudolf, radnici iz Celja.

Sokolsko društvo Zagorje ob Savi: brat Pavšar Otmar i brat Gregl Ladislav, stolarski pomoćnici, oba iz Zagorja ob Savi, srez Litija, banovina Dravska.

SOKOLSKA ŽUPA BJELOVAR

Sokolska četa Cabuna: brat Petričević V. Dušan, brat Eraković, P.

Boško, brat Prodanović P. Dragutin, — sva trojica zemljoradnici, iz Cabune, srez Virovitica, u Savskoj banovini.

Medalje »Dobrom strelcu« dobiće jedinice od nadležnih vojnih okruga, kojima je već nareden izdatak.

Diplome za odlikovane poslaće načelnništvo Saveza Sokola K. J. preko sokolskih župa. Želja bi nam bila da bratske župe predadu diplome i medalje odlikovanim na svečan način.

Načelnništvo Saveza Sokola K. J. i sa svoje strane čestita odlikovanim članovima i preporučuje i ostaloj braći da ovoj grani sokolskog rada pokloni punu pažnju, čiji uspešni rad ide za dobro Kralja i Otadžbine.

puk. Dim. S. Pavlović, referent streljačkog otseka

SOKOLSTVO ZA CRVENI KRST

Savez Sokola K. J. je, na molbu glavnog odbora Crvenog Krsta, uputio okružnicu svima župama i jedinicama, da svesrdno pomognu Crveni Krst u svakoj akciji, a naročito u tome, da što više sokola pristupi u članstvo Crvenog Krsta i da se što više njih, koji ne podležu vojnoj obavezi, a naročito članica, prijavi odborima Crvenog Krsta za razne dobrovoljne službe za slučaj rata.

SLET U BELOJ CRKVI

Sokolski slet sokolske župe Petrovgrad u Beloj Crkvi, uspeo je nad svako očekivanje. O tome smo primili opširan dopis, koga ćemo, zbog zadocnjenja, objaviti u idućem broju.

Kratke vesti iz našeg Sokolstva

Sokolsko društvo Gospić proslavilo 3 i 4 juna svečano otvorenje svoga doma koji je podignut kao spomenik blagopokojnomu Kralju Aleksandru Ujedinitelju. U subotu 3 juna je župsko natecanje sokolskih četa, i svečana akademija u sokolskom domu, a u nedelju, 4 juna svečano otvorenje, a zatim manifestacija kroz varoš. Po podne je javna vežba, a zatim narodno veselje.

Župska uprava polazi u Gospić sa Sušaka autobusima, a učestvovali i lep broj ostalih članova.

Sokolsko društvo Sušak-Rijeka održalo je 21 maja smotru svih vežbača u sokolani. Sve kategorije odvežbale su ovogodišnje sletске vežbe i pokazale, da su danas, dva meseca pred slet Sokolstva na Jadranu, spremne za nastup. Sokolsko društvo Sušak-Rijeka spremno očekuje sletске dane svoje župe.

Sokolsko društvo Hvar je, dolaskom u Hvar brata Nikole Martinisa, opet oživelo. Osnovan je mešoviti pevački zbor, pod dirigovanjem brata Martinisa, koji je priredio dva veća koncerta, pred punom dvoranom domaće i strane publike. Ovim priredbama pokazala se osobito stranim gostima od kojih je Hvar vrlo dobro posećen, naša muzička umetnost i naša nacionalna pesma.

Osim hora, osnovana je Sok. dile-

Sokolska četa Njegoševa, matičnog društva Bačka Topola je, kao što smo već javili, osvetila 7 maja svoj novi sokolski dom, zajedno sa novom školom. Sem vrlo uspele svečanosti, koja je tom prilikom priređena, treba naročito podvući da se za zidanje toga doma ima najviše zablagodariti nastojanju samih naseljenika kolonije Njegoševa, koji su tu došli iz različitih krajeva Bosne Hercegovine, Crne Gore itd., i koji su pokazali uzornu slogu i smisao za nacionalni, prosvetni i privredni rad. Ma da su veze sa kolonijom vrlo slabe i prilike za rad teške, ovi naseljenici su između sebe sakupili oko 30.000 dinara gotovog novca za dom, a ostalo su uložili svojim radom, pa su tako došli do svog doma, bez ikakve pomoći iz vana. Ovakav uzorni rad zaslužuje svaku pohvalu.

Sokolsko društvo Stari Futog je preduzelo inicijativu da sva nacionalna društva u Futogu osnuju zajednički »Savez kulturnih društava«, pa je u nedelju, 21 maja, održana konferencija svih tih društava, na kojoj je zaključeno osnivanje Saveza. To je prvi Savez kulturnih društava u našim selima, pa je vredno da se i drugi krajevi ugledaju na nje, u toliko pre što mu je cilj podizanje sela u prosvetnom, nacionalnom, privrednom i higijenskom pogledu.

Pevački zbor sokolskog društva Hvar.

tantska sekcija, orkestar, te limena glazba, i sa svime tim rukovodi brat Martinis, koji je sa uspehom komponirao više dela iz života ostrva Hvara, kao što su opereta »Pisma iz Pajiza«, te pesme »Mnogo je vremena«, »Hvaru mi omili divojke«, »Vilo dvi jabuke« itd.

Dolaskom brata Stjepana Vučetića društvo je dobilo također vrsnu silu kao i njegove supruge, sestre Zrinjske, koji neumorno rade u prosvetnoj grani, te u prevodenju kategorija.

Sokolsko društvo Grosuplje. — Cankarjeva proslava, ki jo je priredil naračajski odsek in smo jo tudi najavili v »Glasniku«, je odlično uspela in je zapustila pri vseh globok vtis. Dne 18. 5. t. l. pa je priredil Podmladek Rdečega Križa svojo vsakoletno prireditev, ki je privabila v naš dom mnogo občinstva. Vso prireditev je vodil in naštudiral res odlično br. M. Binter, ki se je pokazal zopet mojstra v režiji in scenaciji. Posebno je vžgala spevoigra »Kresniček«.

Sedaj se pa vsi s polno paro pripravljamo na naš javni nastop, ki se bo vršil 11. junija, ko bomo proslavili 15-letnico obstoja društva.

Sokolsko društvo Sodražica proslavilo v nedeljo dne 18. junija 30-letnico delovanja. Ob prilici svojega jubileja priredi društvo svoj redni telovadni nastop. Dopoldne se vršijo skušnje vseh nastopajoćih oddelkov. Popoldne se vrši povorka in telovadni nastop na letnom telovadišču. Po končanem nastopu narodna zabava s plesom.

Vabimo vsa bratska društva in čete v našem okrožju, da se udeležijo te naše proslave v čim većem številu!

Iz slovenskog sveta

IZ ČEŠKO-MORAVSKOG PROTEKTORATA

Između čeških listova i nemačke štampe, a naročito one koja izlazi u Pragu, vodi se i dalje polemika u pitanju opsega češke autonomije. Dok nemački listovi nastoje da svako nastojanje za samostalnim kulturnim, političkim, ili privrednim životom Čeha prikažu kao sumnjivo, češki listovi tvrde da je samim proglasom Firera, prilikom preuzimanja protektorata, Česima bila garantovana potpuna unutarnja autonomija. Češki listovi se žale također i na to, što nemačka štampa podupire nastojanje male grupe čeških fašista da razbije češke narodne redove, dok je naprotiv vlada Protektorata odlučila da stane odlučno na put intrigama fašista. Češki krugovi su vrlo nezadovoljni i sa postupanjem cenzure, pa je voćstvo jedine zvanične stranke u češkoj, »Narodne solidarnosti«, objavilo nedavno protest protiv postupanja cenzure, koja je počela da zabranjuje i čisto literarna dela najvećih čeških književnika, kao na pr. Viktora Dika, Jiraseka itd. U protestu se kaže, da niko ne može zabraniti češkom narodu da se ponosi svojom istorijom i svojim književnicima.

Sem premetačina, izvedenih u Tiševom domu, nemačka policija je izvela velike premetačine i kod činovnika agrarne reforme te ostalih državnih činovnika. A dva Čeha, koja su u Kladnu skinula nemačku zastavu, bila su osuđena na 6 meseci zatvora.

Gornjo-dunavsko okruće nemačke nacional-socijalističke stranke, koje ima svoje sedište u Lincu, priređuje u nedelju, 4 juna, svoj okružni slet, ali ne u svom sedištu, Lincu, već u Češkim Budjevicama. Na taj slet doćeće više hiljada Nemaca iz Rajha, mnoge organizacije Hitlerove omladine itd. Čitav niz posebnih vozova rezerviran je za taj dan, za Češke Budjevice! Tom prilikom su predstavnici čeških vlasti u Budjevicama izdali proglas, u kome pozivaju češko građanstvo, da se drži korektno i mirno.

Strana štampa objavljuje također svakojake vesti iz Češke. Tako se n. pr. javlja da se državni protektor von Nojrat oćelio iz dvora u Hradčanima, zbog toga što mu se u snu javljao duh Masarika. Neki strani listovi šire glasove da bi moglo doći i do ukinuća protektorata, zato što često dolazi do sukoba između češkog i nemačkog stanovništva. A engleski listovi javljaju da je mnogo bivših čeških avijatićkih oficira prebeglo u Rusiju, a 120 čeških avijatićkih oficira da je pošlo iz Poljske u Francusku. Prema najnovijim vestima češki general Prhala organizuje u Poljskoj čehoslovačke legije, od čeških i slovačkih izbeglica.

PRILIKE U SLOVAČKOJ

Javljaju iz Bratislave, da će slovačka vlada imenovati poslanika u Beogradu, koji će ujedno biti poslanik i za ostale balkanske države.

Nemački listovi objavljuju izjavu slovačke vlade, u kojoj se kaže, da »ima mnogo ljudi kojima je ugovor o zaštiti Nemačke nad Slovačkom trn u oku«, te da »postoji klika poljskih agenata, koja ide zatim da ometa slogu između Slovaka i Nemaca i da sprečava izgradnju nove Slovačke. Toj skupini se pridružuju svi oni koji gledaju preko granice i koji mrze sve što je nemačko, pa nastoje uneti nemir u slovačke redove. Saopštenje kaže da slovački narod neće nasesti tim agentima, nego da će ostati zahvalan svom osloboditelju, g. Hitleru.

Vesti iz drugih izvora govore takođe o velikoj razroćnosti u slovačkim vladinim krugovima. Potpredsednik vlade Tuka je pristalica nemačke orijentacije, Sanjo Mah je za saradnju sa Mađarima, a Sidor sa Poljacima, dok je predsednik vlade, Tiso, čovek bez naročite energije. Zbog toga nikako ne uspeva ni razoružanje Hlinkine garde, koju je vlada želila da sprovede. Hlinkini gardisti neće da predadu oružje i

počinjaju mnoge neredе u zemlji. Ekonomске prilike u Slovačkoj sve su lošije, naročito zbog potpune nestasice stranih deviza i zlata. Prema poslednjim vestima iz Bratislave, veliki deo slovačke posade premešten je u unutrašnjost zemlje, dok se u kasarne u Bratislavi useljavaju nemačke trupe.

Zvanični organ Hlinkine stranke, »Slovake«, objavio je pre nekoliko dana, pod utiskom teškoća u kojima se nalazi slovačka država, vrlo karakterističan članak, pod naslovom »Ućimo se od Čeha!«. U tome članku se između ostalog kaže, da se »Slovaci, ni kroz dvadeset godina nisu bili u stanju rešiti svega onoga što su u nju natrpali Mađari; da »slovački mentalitet trpi od bolesti koja je tipično mađarska; da ta bolest »uništava slovački organizam; da je »spoljni izraz te bolesti čardaš, ciganska muzika i orgije, a unutar-nji izraz da je duhovna ovisnost; da su »Slovaci u mađarskoj atmosferi primili površnost, koja nema nikakvog unutarnjeg bogatstva; te da je »taj duh ovladao svim narodnim slojevima, a naročito inteligencijom, što vidi svako ko je proućavao slovačku prošlost i ko brine brigu o slovačkoj sadašnjosti«.

Iz slovenskog Sokolstva

IZ ČEŠKOG SOKOLSTVA

Češka i nemačka štampa ponovo piše o tome, da će Soko postati jedina organizacija za telesno vaspitanje u Česko-moravskom protektoratu, te da će mladež do 18 godina moći da pripada jedino Sokolu. Prema ovoj uredbi moraće svaki stariji Čeh, koji hoće da upražnjava bilo koji sport, da pre svega prode osnovni gimnastićki kurs. Skautska organizacija »Junak« već je odlučila da korporativno pristupi Sokolstvu, a tako isto i radnićke telovežbaćke organizacije, dok je »Orao« dao nedavno izjavu, da ne može da pristupi Sokolstvu dok ne dobije odobrenje od svojih biskupa, zbog razlike u verskom naziranju između Sokola i Orlova.

Sokolska župa Husova u Budejovicama spremala je za ovu godinu svoj jubilarni slet, ali je nedavno zaključila, da se ta svečanost ne održi. — Praška župa Šajnerova održala je 21 maja javnu vežbu, koja je odlično uspela. — Sokolski takmićari za buduću olimpijadu marljivo vežbaju. Kao predstavnici češkog Sokolstva nastupiće na olimpijadi braća Lefler, Hudec, Kolinger, Sladek, Petraček, Baroš i Povejšil, a od mladih Zabranski, Benetka, Rihter, Rahač i td.

Agencija Avas javlja, da su članovi nemačke tajne policije, Gestapo, izvršili premetačinu u Tiševom domu u Pragu i kod prvaka češkog Sokola; ali premetačina nije dala nikakvog rezultata. Sokoli su bili pod sumnjom da održavaju veze sa stranim gimnastićkim organizacijama, što je u Nemačkoj zabranjeno, te da šire letke protiv Nemačke.

Zvanični bilten Češke Obce Sokolske posvećuje, u broju od 19 maja, čitav dugi članak bratu E. L. Ganglu, povodom njegovog povlaćenja sa mesta prvog zamenika Starešine Saveza S. K. J. U članku se prikazuje Ganglov rad i život, i sa mnogo topline se govori o njegovoj ličnosti, o jugoslovenskom Sokolstvu i o vezama sa čehoslovaćkim Sokolstvom. Članak je na više mesta izrešetan belinama.

POLJSKI SOKO ZA ODBRANU ZEMLJE

Povodom poslednjih događaja sa su poljska nacionalna i sportska udruženja preduzela akciju da, sakupljanjem priloga i ostalim sredstvima, pomognu jaćanju narodne odbrane u Poljskoj. Savez poljskog Sokolstva se naročito istakao u toj akciji, pa je na poslednjoj sednici zaključio da iz sakupljenih priloga kupi nekoliko aviona, koje će darovati vojsci, kao avijatićku sokolsku flotilju.

Zanimljivosti iz doma i sveta

Zvanićni list rumunske vlade, »Romania«, beleži intrige koje se u poslednje vreme šire protiv Balkanskog sporazuma, pa naročito spominje pisanje »Pester Loyda«, koji je nedavno javljao o krizi balkanskog pakta, usled englesko-turskog sporazuma. Rumunski list tvrdi da su sve te vesti netaćne i da je pakt između Turske i Engleske, koji ima čisto defanzivni karakter, sklopljen nakon obaveštenja ostalih članova balkanskog pakta. Kao što Rumuniji i Turskoj nije smetalo sklapanje saveza između Italije i Jugoslavije, ili između Jugoslavije i Bugarske, već su štaviše te paktove pozdravili, tako ni pakt između Turske i Engleske ne može da smeta ćvrstini balkanskog sporazuma.

Francuski diplomatski krugovi izjavljuju, da će, nakon potpisa saveza između Francuske, Engleske i Rusije, diplomatska aktivnost tih triju sila još više oćiveti i da će se sve učiniti, da se rasćiste odnosi prema nekim državama, koje su doduše u vrlo dobrim vezama sa osovinom Rim-Berlin, ali koje isto tako dobro ćuvaju svoje tradicionalno prijateljstvo prema Engleskoj i Francuskoj. Engleska i Francuska hoće da pridobiju te države za strogu neutralnost, a pri tom misle u prvom redu na Španiju i na balkanske države. Što se Portugalije tiće, njene veze sa Engleskom su više nego odlične.

Podvojenost mišljenja koje vlada u Japanu, u odnosu na spoljnu politiku, preti da će dovesti do krize vlade. Šire se nasenzacionalnije vesti, ali po svemu izgleda da su šefovi kopnene vojske za saradnju sa Nemaćkom i Italijom; dok naprotiv finansijski, trgovaćki i uopšte privredni krugovi, zajedno sa predstavnicima ratne mornarice, misle da bi ta politika mogla da dovede Japan do katastrofe. Zato tvrde da Japan treba da održava što bolje veze sa Engleskom, Amerikom i Francuskom, od kojih dobiva najveći deo svojih sirovina.

Svetska štampa mnogo piše o ruskim vazdušnim manevrima u stratosferi. Avioni su, navodno, postigli mnogo veću visinu nego ma koji drugi bombaši sveta. Vežbe su se protezale od severne Rusije do Crnog Mora, gde su bombaši izvršili napad na »neprijateljsku mornaricu« i onda se bez spuštanja vratili na sever kroz stratosferu. Sovjetski vojni pilot Kokinaki izjavio je, da može avionom s kojim je nedavno preleteo Okean, direktno da leti do svake prestonice u Evropi i Aziji, i da se opet kroz stratosferu vrati na rusko tle.

Nedavno je održan u Virčburgu kongres Saveza svenemaćke akademске omladine. Voda nemaćkih akademićara, Dr. Sel, je naročito pozdravio nemaćke studente iz Praga i Brna, naglašujući, da je »velika zaslug a tih studenata, što je Prag opet postao nemaćka varoš i što će većno takav ostati«.

SEĆANJE NA SOKOLSKOG JUNAKA

Slovenaćki listovi beleže da se je 6 maja navršilo 20 godina od junaćke smrti jednog od najuzornijih sokolskih radnika, brata Franje Malgaja, koji je posle svetskog rata organizovao ćetu dobrovoljaca da se bori za oslobođenje Koroške, pa je, nakon početnih lepih uspeha, pao, pogoden od protivnićke granate.

IZ NAĆELNISTVA

Upozoravamo bratske jedinice da se materijal za odore ženskog naraštaja i ćlanica moće nabaviti kod Jugoslovenske sokolske Matice u Ljubljani i kod Br. Palćića u Zagrebu i u filijali u Beogradu.

Ćitajte i širite
»Sokolski Glasnik«

Smrt češkog prijatelja Jugoslavije

Nedavno je umro u Brnu jedan od najpoznatijih savremenih čeških pesnika i književnika, Jiri Mahen, čije je pravo ime bilo Antonin Vančura.

Mahen se rodio g. 1882 u Časlavi, bio je direktor biblioteke grada Brna i napisao je čitav niz pesničkih, dramskih i kritičkih dela. On je pesnik unutrašnjih duševnih bolova, duboko misaon i osećajan. Naročito su mu poznate drame »Prorok«, »Mrtvo more« i »Janošik«, zatim zbirke stihova »Plamink«, »Balade« itd. Naročiti uspeh imala je njegova zbirka stihova »Rastanak sa jugom«, objavljena g. 1934, koja je čitava posvećena našoj Dalmaciji, jednako kao i »Ribarska knjiga« i mnoga ostala Mahenova dela.

Mahen je, naime, bio naročiti prijatelj Jugoslavije i našega mora koji je svake godine dolazio u naše krajeve, a naročito na ostrvo Hvar, gde je na svojim šetnjama po Jelsi, Brušju i ostalim selima ostrva dolazio u najintimniji dodir sa našim ribarima i seljacima i pokazivao naročitu ljubav za njihov mukotrpan život. Bio je najnesretniji kada je, zbog teške plućne bolesti, morao pred pet godina da se odrekne izleta na naš jug, pa je taj svoj bol izrazio u knjizi »Rastanak sa jugom«.

FILMOVANJE »LAZAROPOLJACA« ZA PROSVETNI ODBOR SAVEZA SOKOLA

Prosvetni odbor Saveza Sokola izvršio je u nedelju snimanje grupe Lazaropoljaca, koja se je vratila sa festivala iz Brisla, gde je uspešno prikazala naše igre i pesmu. Snimanje je izvršio Bogoljub Krejčik, profesor, potpredsednik Saveznog prosvetnog odbora. Snimljena su tri kola i to: »Lesnote«, »Rajduška« i »Teškoto«, sa svim figurama. Kako se u Sokolstvu već duže vremena propagiraju narodne igre, te će ovaj film, uveliko pomoći kod tečaja.

Zadaci češkog sokolstva

»Sokolski Vjesnik«, list Obce Sokolske, donosi u broju od 17 maja uvodni članak, pod naslovom »Šta dalje?« U članku se kaže, da je češki narod od preporodnog doba do danas izvršio veliko delo, te da je kroz 29 godina političke nezavisnosti uspeo mnogo velikog da izgradi. »Ma da nije bilo sve svršeno, ne moramo se stideti za svoje delo; i greši svaki Čeh koji to čini.« List veli zatim, da glavni zadatak Sokolstva u narodu treba da bude sada gajenje narodne samosvesti i narodnog ponosa. »Mi smo dobar narod, radišan i trpeljiv, što sve dokazuje visoku inteligenciju, ali nam nedostaje dovoljno samosvesti i ponosa. U današnjim danima to se najbolje videlo, i tu moramo upravit svoj rad. Kao što postoje dani i nedelje čistoće ili štednje, treba da uvedemo dane vaspitanja u narodnoj samosvesti i ponosu. U zlim vremenima treba da budemo više Sokoli nego što smo ikada bili!« — Na pitanje, što dalje, članak završava pričom o nekom drvaru, koji je zida sebi kolibu i kada ju je divno udešio da u njoj uživa, udari grom i sve mu uništi. Jedino što je na garistu našao, bila je sekira. I to mu je bilo dosta. Uzeo je sekiru, napravio je nov držak i, ubeđen da sa iskustvom što ga je stekao, može još lepše da uspe, počeo je da podiže sebi novu kolibu. Jer čvrsta volja i izdržljivost može sve!

Sadržina sokolskih listova

»NAŠA RADOST«

List jugoslovenske sokolske dece. Broj za maj mesec donosi ovaj sadržaj: Bratska svada; — Povest iz rimskih časov; — Majka... (z. M.); — Povest o Janezu, Copležu in kraljici palčkov (M. Golar); — Roparski napad; — Život na selu u maju (J. Matešić); — Pravedan sud... Macina osveta; — Na Gatu majora Stojana u Splitu (F. Trebotić); — U utrobi

modernog preokooceanskog broda; — Pesme i td.

»SOKOLSKI VESNIK«

Ovaj list za sokolsko vaspitanje dece i naraštaja, koji izlazi u Srem. Mitrovići, u broju za maj donosi ovu sadržinu: Lažno napredovanje, Čedo Milić! — Sokolski rad na selu, Spasoje Sarkić; — Govor brata Paje Stojanovića; — Bura, Helembart Bernardo. — Svaka sila za vremena, Isaije Mitrović. — Pesme: Samo napred! — Sokolska ljubav. — Posle crkve. — Bratu. — Mali Drago. — Đurdevak. — Koncerat u bari; — Bela rada i zelenkadi; — i Proleće.

»VESNIK SOKOLSKJE ŽUPE CELJE«

U 5 broju, za maj mesec, donosi vrlo zanimljiv sadržaj: Sporazum (J. Smertnik); — Sokolski junak br. Malgaj; — Približaj se najvišji resnici in pravici; — Tebi Kralj (Franjo Modrijan); — 30 let sokolskega dela v Trbovljah; — Bolgarski junak; — Pa zakaj (M. Mahkota); — Naraščajnik br. Ivan Clenšak; — Tehnički deo; — Vesti.

»ČUVAJMO JUGOSLAVIJU«

U broju za april ovaj vesnik sokolske župe Karlovac, donosi ovaj sadržaj: E.L. Gangl (Uredništvo); — Zaključci SKJ od 28 marta 1939; — Reč prvog zamenika starešine brata E.L. Gangla; — Sokolstvo kao socijalni pokret (M. Sablić); — Naše selo (V. Rapo); — Rezolucija o sokolskim četama; — Zaključci zbora prosvetara; — Vesti iz jedinica.

»MLADI SOKO«

List naraštaja Sokolskog društva Split. Izašao je dvobroj april—maj sa ovim sadržajem: Sokolska disciplina; — Omladina (A. Kučer); — Sjetimo se ponovo (P. Davor); — Za narod; — O Jugoslovenima; — Sokolski uzgojni sistem (D. Uglješić); — Poezija i povijest (Sinobad Z.); — 30 travanja (M. Puharić); — Proste vežbe (U. Tominić); — Povijest jugoslovenskog Sokolstva; — Vesti.

ČASOVNIČAR I JUVELIR M. MITROVIĆ

TERAZIJE 22 (do Moskve)

ima: švajcarskih časovnika za ruku i džep, zlatnog nakita, kristala, srebra, pehara i plaketa.

Braći i sestrama popust
Cene vrlo solidne. Stručan rad
Tražite cene za izradu
klinaca i značaka.

NAJVEĆI IZBOR MUZIČKIH INSTRUMENATA

„SCALA“

BEOGRAD — Kralja Milana 9
Prodaja za gotovo i na otplatu.

BRATSKIM DRUŠTVIMA I ČETAMA!

Koie bi društvo ili četa bilo u mogućnosti da nađe bilo kakvo nameštenje jednom bratu iz Unec-Rakeka. Mesto može biti sluga ili predradnika-paznika, skladišnika ili slično. Isti je svršio podoficirsku školu sa znanjem pisarničkih radova. Starost 27 godina. Ide u sve delove Jugoslavije. Obaveštenje daje Načelnništvo sokolskog društva Unec-Rakek župa Ljubljana-Dravska banovina.

Jovan Eckstein i sin Petrovgrad

Fabrika za oplemenjivanje i bojadisanje krzna

Пиваре Лазар Дунђерски

Чиб — Петровград

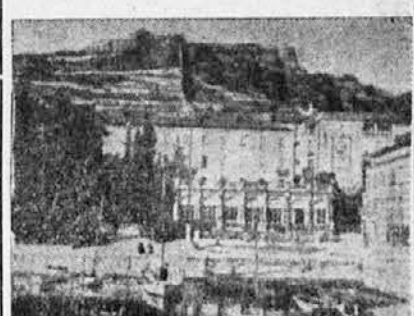
Препоручују своја признато добра

СВЕТЛА И ТАМНА ПИВА

SVE OD GUME KOD „AMERICAN — GUME“

Najveće stovarište gumene i celoidne robe. Gumena creva za vodu vino i kiseline. Najveći izbor gumene tehničke robe za industriju i zanatstvo. Lopte za odbojku i igru. Za braću sokole popust 5-10%. Jedina specijalna sokolska radnja u Jugoslaviji. Fabrično stovarište fabrične cene.

BEOGRAD
Knez Mihajlova 3
American-Guma
JOVAN VUČKOVIĆ

LECILISNI HOTEL PALACE
Med. Dr. Josip Avelini, HVAR

Hotel potpuno renoviran sa tek. toplom i hladnom vodom u svim sobama, sobe sa kupatilom, apartmani, društvene prostorije, sunčane terase, sjenoviti park, kursesalon, vlastito tenis igralište, motorni čamac za izlete u Biševsku špilju. PENSION Din. 60.— 100.—

ВЕЛИЧАНСТВЕНА СИНТЕЗА СВИХ НАУКА О НАШЕМ НАЦИОНАЛНОМ ЖИВОТУ

Симфонија југословенског бића у свима нијансама
МОНУМЕНТАЛНО ДЕЛО

Научно-психолошки изграђено, историјски и етнолошки документовано сугестивно и живо написано, приступачно и најширим круговима

Др. ВЛАДИМИР ДВОРНИКОВИЋ

КАРАКТЕРОЛОГИЈА ЈУГОСЛОВЕНА

ДУША И КАРАКТЕР НАШЕГ НАРОДА
НА ОСНОВУ ИСТОРИЈЕ И САДАШЊОСТИ
ЦИНОВСКИ ПОТХВАТ

да се обухвате све наше основне заједничке и најдубље карактерне црте
ЖИВОТНЕ И ДУХОВНЕ СИЛЕ

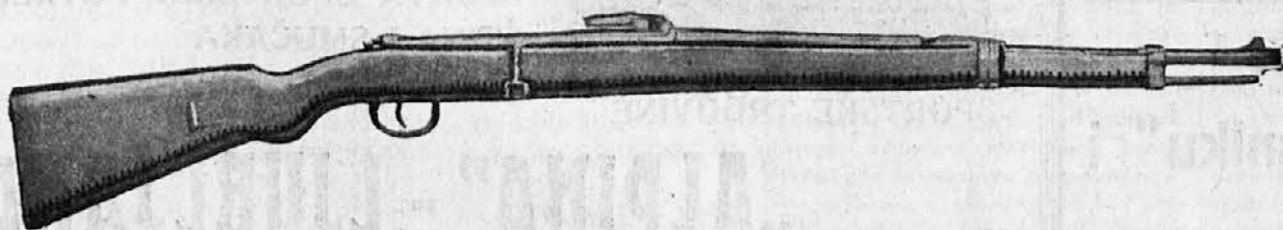
које су створиле и језик и поезију, и племе и државу, и хероје и издајнике

СУШТИНА И СТРУКТУРА ЈУГОСЛОВЕНСКЕ ПСИХЕ

Расна психологија — Земља и природа — Постанак југословенског народа — Стварање данашњег типа — Живтна снага — Темперамент — Медос и епска душа — Стваралачка фантазија — Народна уметност и поезија — Умна обдареност — Воља — Радна способност — Социјално чуло — Етички карактер — Религиозни дух — Дух југословенске културе у ликовној уметности и књижевности — Државни, национални и политички дух у Југословена.

Страна 1060 формата 19×27 см. са 180 слика — Повезано у платно
ЦЕНА 300.— ДИН.

ИЗДАЊЕ „КОСМОС“ — ГЕЦА КОН А. Д. — БЕОГРАД
Кнез Михаилова ул. бр. 12.

Brat LJUBIŠA L. IVKOVIĆ
Vlasnik trgovine oružjem, municijom i sportskim priborom

„NIMROD“ BEOGRAD
Balkanska ul. 6

Sokolskim društvima i braći Sokolima preporučujem odlične vazdušne puške „MARS“ Mod 100 i 115 kao i sav pribor za vežbanje u streljanju istima. Veliki izbor pribora, sprava i opreme za laku atletiku, boks i sve ostale grane sporta.

»PETROVO«

SOKOLSKO OPORAVILIŠTE
KRALJA PETRA II

U KRANJSKOJ GORI

810 m nadmorske visine

**Poziva sestre i braću na
odmor i uživanje
prirodnih lepota**

Krasne sobe — zajednička ležišta —
hladna i topla voda, kupaonice, tu-
ševi, divni vidici.

Potpuna opskrba u domu bez taksa
Din. 65.— dnevno. Članovi sokolskih
jedinica imaju 20% popusta.

Polazna tačka za
turiste na sve
strane u naše
krasne planine.

Zahtevajte cenik
i uslove od
uprave
oporavilišta u
Kranjskoj gori.

Veliko-Bečkerečka Fabrika Šećera A. D. u Petrovgradu

proizvodi sve vrste šećera i to

kristalan šećer

šećer u kockama

šećer u prahu i

šećer u glavama

i prodaje ih po najpovoljnijim dnevnim cenama

Sokoli!

Poslužujte se sa sokolskim odorama, vežbovnim
kao i ostalim sokolskim potrepštinama kod brat-
ske radnje

BRANKO PALCIĆ

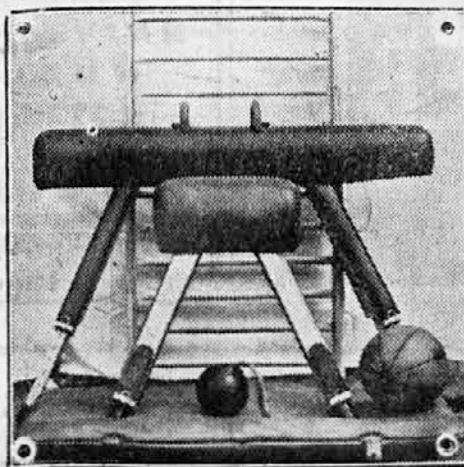
ZAGREB, Kr. Marije 6

BEOGRAD, Balkanska 22

Jer dobijete propisnu i solidnu izradbu, dobru i jeftinu robu. / Tražite besplatni cenik!

Oglašujte u sokolskoj štampi:

„Sokolskom Glasniku“ i
„Sokolu“.

SPORTSKE TRGOVINE

I ti i tvoja sokolska jedinica na-
bavljate u buduće sve savre-
mene telovežbene sprave železne
telovežbene konstrukcije za letnja
vežbališta potrebštine za laku
atletiku i ostale športove najjevti-
nije u:

TVORNICI TELOVEŽBENIH
SPRAVA SPORTSKIH POTREB-
ŠTINA I SMUČAKA

„ALPINA“ - LJUBLJANA

TYRŠEVA CESTA 7 — ZAHTJEVAJTE PONUDE!